

Aylıq
İnformasiya
Bülleteni

KƏND TƏSƏRRÜFATI
№ 10
**Oktyabr
2021**

İSTEHSAL GÖSTƏRİCİLƏRİ

İXRAC GÖSTƏRİCİLƏRİ

TOPDANSATIŞ QİYMƏTLƏRİ

DÖVLƏT DƏSTƏYİ

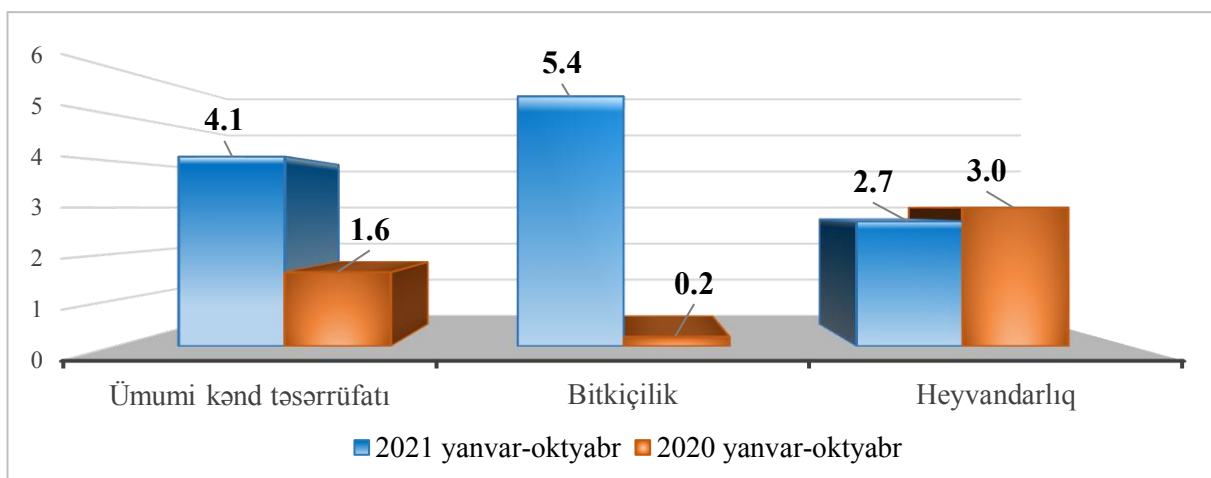
XƏBƏRLƏR

KƏND TƏSƏRRÜFATI

sahəsi üzrə istehsal göstəriciləri

2021-ci ilin yanvar-oktyabr ayları ərzində kənd təsərrüfatı məhsullarının ümumi istehsal həcmi ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 4.1 faiz artıb (*Şəkil 1*).

Şəkil 1. Kənd təsərrüfatı məhsullarının fiziki həcm indeksi
(müqayisəli qiymətlərlə, əvvəlki ilə nəzərən, %)

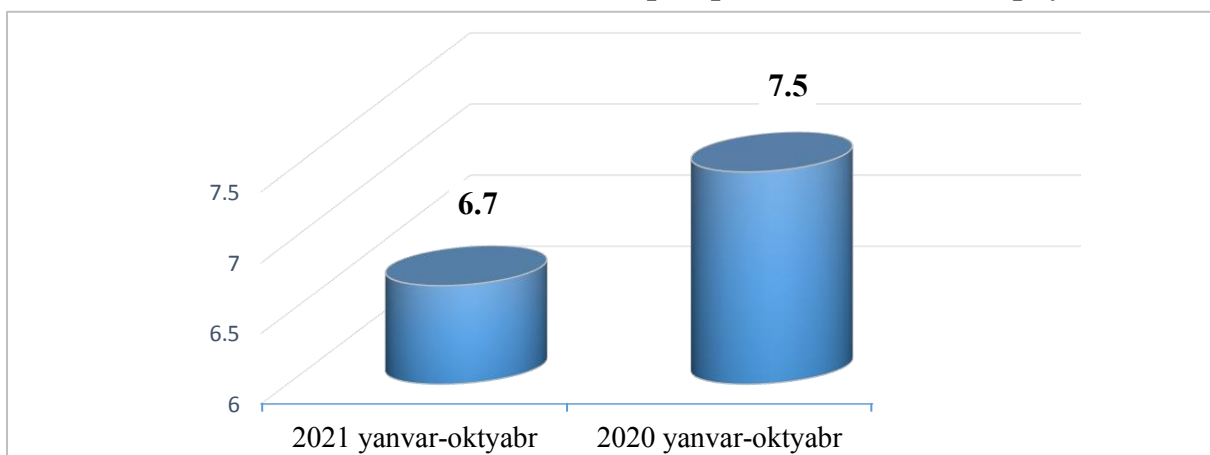

Mənbə: Dövlət Statistika Komitəsi

Kənd təsərrüfatı məhsullarının ümumi istehsal həcmində faktiki qiymətlərlə 8034.3 milyon manat təşkil edib ki, bunun da 47.2 faizi (3791.1 milyon manat) heyvandarlıq sahəsinin, 52.8 faizi (4243.2 milyon manat) bitkiçilik sahəsinin payına düşüb.

2021-ci ilin yanvar-oktyabr aylarında kənd təsərrüfatı, meşə və balıqçılıq sahəsində yaradılan əlavə dəyərin ÜDM-də payı 6.7 faiz təşkil edib (*Şəkil 2*).

Şəkil 2. Kənd təsərrüfatı, meşə və balıqçılıq sahəsinin ÜDM-də payı, %

Mənbə: Dövlət Statistika Komitəsi

✚ 2021-ci ilin yanvar-oktyabr aylarında yumurta, pambıq və şəkər çuğunduru istisna olmaqla bütün kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsal həcmi artıb (*Cədvəl 1*).

Cədvəl 1. Kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalı

Məhsulun adı	Ölçü	Yanvar-oktyabr 2021	Yanvar-oktyabr 2020	Ötən ilin müvafiq dövrünə nisbəti, %-lə
Ət (diri çəkiddə)	min ton	457.5	443.2	103.2
Süd	min ton	1,809.3	1,781.7	101.6
Yumurta	mln. ədəd	1,554.2	1,616.3	96.2
Yun	min ton	16.0	15.9	100.1
Barama	ton	497.4	446.6	111.4
Taxıl, qarğıdalı ilə	min ton	3,317.3	3,180.5	104.3
Pambıq	min ton	183.9	232.4	79.1
Günəbaxan	min ton	25.7	24.7	104.2
Şəkər çuğunduru	min ton	162.1	176.9	91.7
Tütün	min ton	5.7	5.7	100.7
Kartof	min ton	1,007.3	982.1	102.6
Tərəvəz	min ton	1,706.2	1,602.9	106.4
Bostan məhsulları	min ton	459.9	448.1	102.6
Meyvə və giləmeyvə	min ton	1,023.6	946.8	108.1
Üzüm	min ton	201.2	193.9	103.8
Yaşıl çay yarpağı	ton	1,129.6	882.8	128.0

Mənbə: Dövlət Statistika Komitəsi

✚ 2021-ci il noyabr ayının 1-nə kimi təmiz herik şumu da daxil olmaqla cari ilin payızlıq əkinləri üçün 819.7 min hektar və ya ötən ilin müvafiq dövrünə nisbətə 1.7 faiz çox sahə şumlanıb (*Cədvəl 2*).

Cədvəl 2. 2022-ci ilin məhsulu üçün şumun qaldırılması və payızlıq taxılın səpini, ha

Əkinlər	2021-ci il	2020-ci il	2021-ci ildə 2020-ci ilə nisbətən, %-lə
Təmiz herik şumu da daxil olmaqla cari ilin payızlıq əkinləri üçün şumlanıb:	819,659.0	805,672.0	101.7
Dən və yaşıl yem üçün payızlıq bitkilər səpilib - cəmi:	362,388.8	364,363.1	99.5
o cümlədən dən üçün	350,359.2	354,469.2	98.8
<i>ondan:</i>			
buğda	186,981.2	204,723.8	91.3
arpa	163,213.0	149,575.4	109.1
çovdar	165.0	170.0	97.1

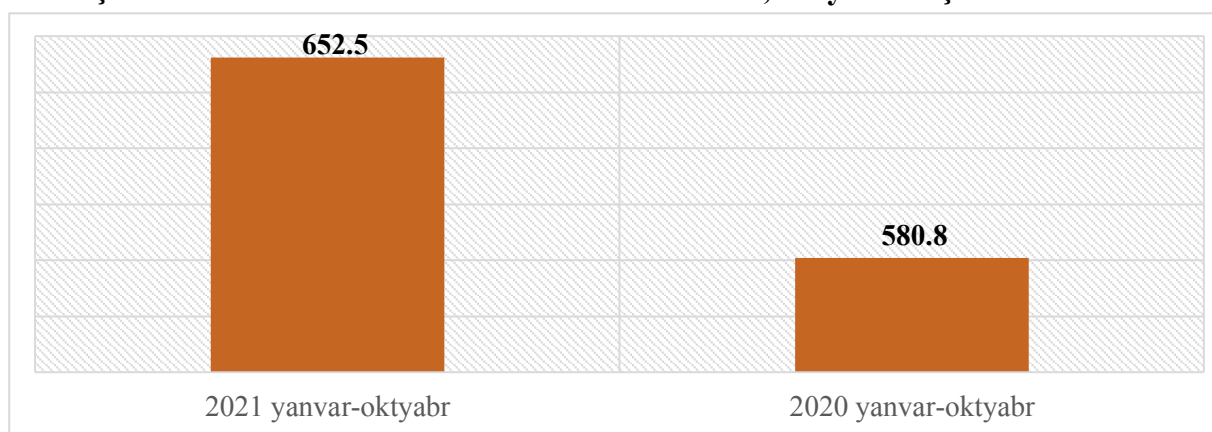
Mənbə: Dövlət Statistika Komitəsi

KƏND TƏSƏRRÜFATI

məhsulları bazarı

✚ 2021-ci ilin yanvar-oktyabr aylarında 652.5 milyon ABŞ dolları həcmində kənd təsərrüfatı məhsulu ixrac olunub. Kənd təsərrüfatı məhsulları ixracının həcmi ötən ilin müvafiq dövrünə nəzərən dəyər ifadəsində 12.4 faiz artıb (*Şəkil 3*).

Şəkil 3. Kənd təsərrüfatı məhsullarının ixracı, milyon ABŞ dolları

Mənbə: Dövlət Gömrük Komitəsi

✚ Müqayisə olunan dövr üzrə əsas kənd təsərrüfatı məhsullarının ixrac göstəriciləri *Cədvəl 3*-də verilib.

Cədvəl 3. Kənd təsərrüfatı məhsullarının ixracı

Məhsulun adı	Yanvar-oktyabr 2021		Yanvar-oktyabr 2020		Ötən ilin müvafiq dövrünə nisbəti, %-lə	
	miqdarı (min ton)	məbləği (mln. dollar)	miqdarı (min ton)	məbləği (mln. dollar)	miqdara görə	məbləğə görə
Tərəvəz	237.6	185.6	269.7	221.9	88.1	83.7
<i>ondan:</i>						
Kartof	91.8	39.9	81.3	33.8	112.9	118.1
Pomidor	120.3	129.7	160.3	173.0	75.1	74.9
Meyvə	242.5	278.4	193.7	245.4	125.2	113.5
Arpa	26.0	5.0	-	-	100.0	100.0
Tütün xammalı	3.4	8.6	3.9	9.7	85.8	89.2
Pambıq məhləci	101.3	160.7	70.3	94.6	144.0	169.8
Gön-dəri	4.2	10.2	5.3	7.2	78.5	143.1
Heyvandarlıq məhsulları*	x	3.9	x	2.0	x	192.0
Cəmi	x	652.5	x	580.8	x	112.4

Mənbə: Dövlət Gömrük Komitəsi

*Heyvandarlıq məhsullarına ət, süd və qaymaq, yun, təbii bal, xam ipək və diri heyvanların dəyəri daxildir.

✚ Cari ilin oktyabr ayında kartofun (Gədəbəy), soğanın, kələmin, xiyarın (“Tikanlı”), bibərin və gül kələmin topdansatış qiyməti əvvəlki aya nisbətən artıb, digər məhsulların qiyməti isə aşağı olub və ya sabit qalıb (*Cədvəl 4*).

Cədvəl 4. Oktyabr ayında kənd təsərrüfatı məhsullarının topdansatış qiymətinin əvvəlki aya nisbətən dəyişməsi (manatla)

Adı	Sentyabr 2021	Oktyabr 2021	Fərq	Adı	Sentyabr 2021	Oktyabr 2021	Fərq
Meyvə							
Alma	Palmet			Armud	Krasavitsa		
	0.50	0.50	0.0%		0.85	0.85	0.0%
	Simerenko				Konfrans		
	0.50	0.50	0.0%		1.15	1.15	0.0%
Nar	yerli			Xurma (korolyok)	yerli		
	0.85	0.60	-29.4%		0.55	0.45	-18.2%
Üzüm	Kardinal			Heyva	yerli		
	0.95	0.95	0.0%		1.15	0.55	-52.2%
	Mahmudu			Naringi	yerli		
	0.75	0.75	0.0%		1.25	1.10	-12.0%
Kivi	yerli			Limon	Lənkəran		
	2.50	1.50	-40.0%		0.20	0.13	-35.0%
Qoz	yerli			Fındıq	quru		
	4.75	4.00	-15.8%		4.75	4.75	0.0%
Tərəvəz							
Kartof	Tovuz			Soğan	Ağdam, sarı		
	0.75	0.75	0.0%		0.26	0.31	19.2%
	Gədəbəy				Qırmızı		
	0.95	1.10	15.8%		0.26	0.35	34.6%
Kələm	Bərdə			Yerkökü	yerli		
	0.78	1.30	66.7%		1.05	0.65	-38.1%
	Qusar			Xiyar	Melit		
	0.78	1.20	53.8%		0.45	0.45	0.0%
Pomidor	Bakı				Tikanlı		
	3.50	1.40	-60.0%		0.45	0.90	2 d.
	Çəhrayı			Sarımsaq	yerli		
3.50	1.55	-55.7%	2.80		2.80	0.0%	
Çuğundur	yerli			Bibər (yaşıl)	yerli		
	0.45	0.40	-11.1%		0.58	0.90	55.2%
Balqabaq	yerli			Bibər (qırmızı)	yerli		
	0.30	0.15	-50.0%		0.58	0.70	20.7%
Gül kələm	yerli			Noxud	yerli		
	1.30	1.57	20.8%		1.70	1.45	-14.7%

Mənbə: Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi (www.aqrarbazar.az)

✚ Cari ilin oktyabr ayında narın (Ağsu), üzümün ("Ağadayı"), naringinin, feyxolanın, şabalıdın, kartofun, kələmin, pomidorun ("Çəhrayı", Göyçay), gül kələmin, xiyarın, sarımsağın və bibərin qiyməti keçən ilin müvafiq dövrünə nisbətən yüksək olub, digər kənd təsərrüfatı məhsullarının qiyməti isə aşağı olub (*Cədvəl 5*).

Cədvəl 5. Kənd təsərrüfatı məhsullarının 2021-ci ilin oktyabr ayındakı topdansaş qiymətinin ötən ilin müvafiq ayına nisbətən dəyişməsi (manatla)

Adı	Oktyabr 2020	Oktyabr 2021	Fərq	Adı	Oktyabr 2020	Oktyabr 2021	Fərq
Meyvə							
Alma	Palmet			Armud	Meşəgözəli		
	0.55	0.50	-9.1%		1.00	1.00	0.0%
	Simerenko				Krasavitsa		
	0.50	0.50	0.0%		1.20	0.85	-29.2%
Nar	Ağsu			Heyva	yerli		
	0.38	0.60	57.9%		0.70	0.55	-21.4%
	Kürdəmir				yerli		
	0.90	0.90	0.0%		0.48	0.45	-6.2%
Üzüm	Kardinal			Xurma (korolyok)	yerli		
	1.00	0.95	-5.0%		0.95	0.60	-36.8%
	Ağadayı				yerli		
	0.65	1.15	76.9%		0.75	0.90	20.0%
Naringi	yerli			Limon	Lənkəran		
	0.85	1.10	29.4%		0.15	0.13	-13.3%
Qoz	yerli			Şabalıd	yerli		
	4.50	4.00	-11.1%		5.00	6.00	20.0%
Tərəvəz							
Kartof	Tovuz			Soğan	Ağdam, sarı		
	0.41	0.75	82.9%		0.34	0.31	-8.8%
	Gədəbəy				Qırmızı		
	0.53	1.10	2.1 d.		0.50	0.35	-30.0%
Kələm	Bərdə			Yerkökü	yerli		
	0.23	1.30	5.7 d.		0.80	0.65	-18.8%
	Qusar				Melit		
	0.23	1.20	5.2 d.		0.43	0.45	4.7%
Pomidor	Çəhrayı			Çuğundur	yerli		
	1.35	1.55	14.8%		0.50	0.40	-20.0%
	Göyçay			Sarımsaq	yerli		
	0.85	1.50	76.5%		2.45	2.80	14.3%
	Göy				yerli		
Balqabaq	0.75	0.75	0.0%	Bibər (yaşıl)	0.40	0.90	2.3 d.
	yerli			Bibər (qırmızı)	yerli		
	0.20	0.15	-25.0%		0.48	0.70	45.8%
Gül kələm	yerli			Noxud	yerli		
	0.60	1.57	2.6 d.		1.80	1.45	-19.4%

Mənbə: Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi (www.aqrarbazar.az)

KƏND TƏSƏRRÜFATI

sahəsinə dövlət dəstəyi

✚ 2021-ci ilin yanvar-oktyabr ayları ərzində Aqrar Kredit və İnkişaf Agentliyi tərəfindən 6419 kənd təsərrüfatı texnikasının satışı maliyyələşdirilib (*Cədvəl 6*).

Cədvəl 6. Lizinqə verilmiş kənd təsərrüfatı texnikası (ədəd)

Texnikanın adı	Cəmi (2005 – 31.10.2021)	2021-ci ilin yanvar-oktyabr ayları ərzində lizinqə verilib
Cəmi	50928	6419
Taxılıyğan kombayn	1099	48
Pambıqyığan kombayn	222	0
Traktor	12971	1102
Digər texnikalar	36636	5269

Mənbə: Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi

✚ 2021-ci ilin yanvar-oktyabr ayları ərzində Aqrar Kredit və İnkişaf Agentliyi tərəfindən aqrar sektorda fəaliyyət göstərən 4016 fiziki və hüquqi şəxsə 62.3 milyon manat məbləğində güzəştli kredit verilib. Bundan 36.9 milyon manatı texnika və avadanlıq təyinatlı kreditlər, 2.3 milyon manatı orta-iri həcmli kənd təsərrüfatı təyinatlı kreditlər, 22.8 milyon manatı mikrokreditlərdir.

✚ 2021-ci ilin yanvar-oktyabr aylarında Aqrar Kredit və İnkişaf Agentliyi tərəfindən, həmçinin 186 fermerə 5246 baş damazlıq heyvan alışına 0.26 milyon manat məbləğində kredit və 10.8 milyon manat məbləğində güzəşt vəsaiti ayrılıb.

XƏBƏRLƏR

“AQROPARKLARIN KƏND TƏSƏRRÜFATININ İNKİŞAFINDAKI ROLU” MÖVZUSUNDA TƏDBİR KEÇİRİLİB

İqtisadiyyat və Kənd Təsərrüfatı nazirliklərinin təşkilatçılığı ilə “Aqroparkların kənd təsərrüfatının inkişafındakı rolu” mövzusunda tədbir keçirilib. Tədbirdə iqtisadiyyat naziri Mikayıl Cabbarov, kənd təsərrüfatı naziri İnam Kərimov, “Meliorasiya və Su Təsərrüfatı” ASC-nin sədri Zaur Mikayılov, həmçinin aidiyyəti dövlət qurumlarının və aqrar sektorda aparıcı şirkətlərin rəhbərləri iştirak ediblər.

Tədbirdə çıxış edən iqtisadiyyat naziri Mikayıl Cabbarov aqroparkların kənd təsərrüfatında, ümumilikdə ölkə iqtisadiyyatında rolunu qeyd edib, onların fəaliyyətinin səmərəliliyinin artırılması istiqamətində həyata keçirilən tədbirləri - aqrar sektora vergi güzəştləri, subsidiya və güzəştli kreditlərin verildiyini, lizinqə verilən texnika və avadanlıqlara görə güzəştlərin tətbiq edildiyini diqqətə çatdırıb. Bildirilib ki, hazırda ölkənin 32 rayonu üzrə 240 min hektar ərazidə ümumi dəyəri 2,1 milyard manat olan 51 aqroparkın yaradılması üzrə işlər davam etdirilir. Artıq 43 aqropark fəaliyyətə başlayıb, digərlərində isə layihələndirmə işləri aparılır. Aqroparkların təşkilinə dövlət dəstəyi göstərilir, infrastruktur təminatı yaradılır, güzəştli kreditlər verilir. Belə ki, 23 aqroparkın yaradılmasına indiyədək İqtisadiyyat Nazirliyinin Sahibkarlığın İnkişafı Fondu tərəfindən 173 milyon manat güzəştli kredit, Nazirlik tərəfindən 27 aqroparka isə 1 milyard manat dəyərində investisiya təşviqi sənədi verilib. İnvestisiya təşviqi sənədi almış 25 aqroparka texnika, texnoloji avadanlıqlar və qurğuların idxalına görə bir çox təsdiqedic sənədlər verilib və bu təsdiqedic sənədlər üzrə həmin aqroparklar 32,8 milyon manat dəyərində güzəşt əldə ediblər. Bu günədək aqroparklara 1 milyard manatdan çox özəl investisiya qoyulub.

Nazir qeyd edib ki, aqroparklar məşğulluq səviyyəsinin artırılmasında da mühüm rol oynayır. İndiyədək aqroparklarda ümumi olaraq 5000-dək insan daimi, 4500-dən çox insan isə mövsümü işlə təmin olunub. Fəaliyyətdə olan və təşkil ediləcək aqroparklarda əlavə 4300-dən çox iş yerinin yaradılması nəzərdə tutulur.

Qeyd edilib ki, torpaq sahələrindən səmərəli istifadə, məhsuldarlığın yüksəldilməsi, yeni istehsal və emal sahələrinin yaradılması, müasir suvarma sistemlərinin tətbiqi üçün aqroparklar innovativ və əlverişli mexanizmdir. Bu baxımdan aqroparkların ərzaq təhlükəsizliyinin möhkəmləndirilməsində rolu gücləndirilməli, sahibkarlığın inkişafı, kiçik, orta və iri təsərrüfatların qarşılıqlı faydalı əməkdaşlığı üçün əlverişli platformaya çevrilməlidir.

Kənd təsərrüfatı naziri İnam Kərimov əkin torpaqlarından səmərəli istifadə edilməsi və ekoloji təmiz məhsul istehsalının genişləndirilməsində aqroparkların əhəmiyyətini vurğulayıb, aqroparkların fəaliyyətində səmərəliliyin artırılmasının vacibliyini qeyd edib və bu istiqamətdə nəzərdə tutulan tədbirlərdən danışib.

“Meliorasiya və Su Təsərrüfatı” ASC-nin sədri Zaur Mikayılov istehsal və suvarma sistemlərində mütərəqqi texnologiyaların tətbiqi, suvarma suyu ilə təminatın yaxşılaşdırılması istiqamətində həyata keçiriləcək tədbirlər barədə məlumat verib.

İqtisadi Zonaların İnkişafı Agentliyinin İdarə Heyətinin sədri vəzifəsini icra edən Elşad Nuriyev ölkədə fəaliyyət göstərən aqroparkların fəaliyyətinə dair təqdimatla çıxış edib.

Sonra aqropark təmsilçiləri ilə müzakirələr aparılıb, sualları cavablandırılıb. Sahibkarlar su çatışmazlığı, aqrar sığorta, torpaqların təyinatının dəyişdirilməsi, yol infrastrukturunun olmaması, mütəxəssis çatışmazlığı, qanunsuz balıq göllərinin fəaliyyəti nəticəsində torpaqların şoranlaşması, su nasoslarının yenilənməsi, yeni yarımstansiyaların tikintisi və s. məsələlərlə bağlı təkliflərini səsləndiriblər.

KƏND TƏSƏRRÜFATI SAHƏSİNDƏ AZƏRBAYCAN-BELARUS İŞÇİ QRUPUNUN 1-ci İCLASI KEÇİRİLİB

Azərbaycan Respublikasının Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi və Belarus Respublikasının Kənd Təsərrüfatı və Ərzaq Nazirliyi arasında kənd təsərrüfatı və ərzaq təhlükəsizliyi sahəsində Azərbaycan-Belarus İşçi Qrupunun 1-ci İclası keçirilib. Oktyabrın 4-də keçirilən onlayn iclasda Azərbaycan tərəfdən İşçi Qrupunun həmsədri, kənd təsərrüfatı nazirinin müavini Elçin Zeynalov, Belarus tərəfdən İşçi Qrupunun həmsədri, kənd təsərrüfatı və ərzaq nazirinin müavini İqor Brilo, hər iki ölkənin müxtəlif dövlət qurumlarının nümayəndələri iştirak edib.

Tədbirdə Azərbaycanda kənd təsərrüfatına dövlət dəstəyi, aqrar sahədə aparılan islahatlar, Elektron Kənd Təsərrüfatı İnformasiya Sisteminin tətbiqi, aqrar xidmətlərin elektronlaşdırılması barədə görüş iştirakçılarna ətraflı məlumat verilib. Bildirilib ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev tərəfindən son illərdə qeyri-neft sektoruna

göstərilən yüksək diqqət nəticəsində aqrar sektor yeni inkişaf mərhələsinə qədəm qoyub və bu istiqamətdə yeni strateji inkişaf hədəfləri müəyyən edilib. Onlayn iclasda Azərbaycanın aqrar sektorunun perspektivləri, hökumətin aqrar sahədə prioritetləri, eləcə də bu sahədə modernləşmə, ixracın inkişafı və kənd təsərrüfatına maliyyə dəstəyi ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb.

Həmçinin Azərbaycan və Belarus arasında kənd təsərrüfatında hazırkı vəziyyət, eləcə də qlobal pandemiyanın bu sektora təsiri barədə müzakirələr aparılıb. Azərbaycanda hökumətin həyata keçirdiyi qabaqlayıcı tədbirlər nəticəsində kənd təsərrüfatının ölkə iqtisadiyyatında ən az ziyan çəkmiş sektor olduğu diqqətə çatdırılıb.

İşçi Qrupun iclasında iki ölkə arasında kənd təsərrüfatı sahəsində əməkdaşlıq xüsusi müzakirə mövzusu olub. Bildirilib ki, Belarus ilə Azərbaycan arasında iqtisadiyyatın bütün sahələrində olduğu kimi kənd təsərrüfatı sahəsində də əlaqələr inkişaf edir.

Tədbirdə Azərbaycan və Belarus arasında aqrar sahədə texnologiya transferi və birgə pilot layihələrin həyata keçirilməsi, kənd təsərrüfatı məhsullarının idxal-ixrac dövriyyəsinin artırılması, ölkəmizdə aqrar sahəyə investisiyaların cəlbi, bitkiçilik, toxumçuluq, heyvandarlıq və baytarlıq, kənd təsərrüfatı təhsili, qida təhlükəsizliyi sənayesi sahələrində əməkdaşlıq məsələlərinə toxunulub. Həmçinin işğaldan azad edilmiş ərazilərdə kənd təsərrüfatının yenidən qurulması və inkişafı prosesində Belarusun iştirakı məsələləri ətrafında müzakirələr aparılıb. Vurğulanıb ki, iki ölkə arasında kənd təsərrüfatı sahəsində əlaqələrin genişləndirilməsi üçün böyük potensial var.

Hər iki tərəf əməkdaşlıqda maraqlı olduğunu bildirib, gələcək əməkdaşlığın perspektivləri ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb. Kənd təsərrüfatı sahəsində yeni əməkdaşlıq imkanlarının nəzərdən keçirilməsi və əlaqələrin genişləndirilməsi məqsədilə Azərbaycan və Belarus Kənd Təsərrüfatı nazirlikləri arasında Azərbaycan-Belarus İşçi Qrupunun 1-ci İclasının Protokolu imzalanıb.

**“Kənd təsərrüfatı”
Aylıq İnformasiya Bülleteni
Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin tabeliyində
Aqrar Tədqiqatlar Mərkəzi
tərəfindən hazırlanıb**

Əlaqə:

(+994 12) 599-08-88

www.atm.gov.az

info@atm.gov.az

Nizami küçəsi, 92
AZ 1010 Bakı, Azərbaycan

AQRAR TƏDQİQATLAR
MƏRKƏZİ